

HANDLINGSPLAN VED ALVORLIGE ULYKKER ELLER DØD

I SKOLE- TID PÅ MOTTAKSSKOLEN

I FORHOLD TIL DEN FORULYKKEDE

Den først ankomne ansatte:

- yter **førstehjelp**
- tilkaller **ambulanse Ring: 113**
- varsler **rektor**

Ved rektors fravær varsles inspektør. Ved begges fravær varsles sosiallærer.

Rektor varsler:

- tilkalle politiet
 - ved trafikkulykker / alvorlig personskade
 - ved dødsfall (NB: kun lege kan erklære død)
 - ved ulykker hvor strafferettslig ansvar kan bli gjort gjeldende.
- foreldre/foresatte (ved ulykke/ikke ved død). Kortfattet. Ikke gå i detalj.
- skole-etaten

VED TVILSTILFELLER- RING UANSETT!

Dødsfall

- Politiet varsler familien.

Ulykke

- Rektor
 - sender en ansatt med i ambulansen
 - underretter foresatte, om nødvendig ved hjelp av tolk: - om ulykken og om hvor den skadde er.

Videre info ved ulykke og død

- Rektor
 - informerer ansatte
 - informerer undervisningsdirektøren
 - svarer, om nødvendig, pressen om faktiske forhold, ikke om årsak skyld og ansvar
 - vurderer behov for tolk.

I FORHOLD TIL ØVRIGE ELEVER

Følgende straks-tiltak gjennomføres så langt det er mulig:

- **Ansvarlig lærer samler sin gruppe i klasserommet.**
- Søsken til den forulykkede må tas spesielt hånd om. **Sosiallærer** sørger for dette, så sant hun/han er til stede. Ved sosiallærers fravær, finner rektor en annen ansvarlig til denne oppgaven.
- **Ansvarlig lærer** vurderer / melder til ledelsen hvis noen i gruppa trenger spesiell hjelp fra:
 - 1 Ressurs/fagperson (f.eks. ved sjokk)
 - 2 Helsepersonell / tolk / andre.
 - noterer relevante opplysninger og formidler til ledelsen.
 - spør i gruppa etter øyenvitner
 - informerer helse og ledelse om øyenvitners behov for hjelp.

Ellers legges det vekt på at elevene får snakke med lærere/tospråklige lærere om opplevelsen. Lærerne må tilstrebe at elever i den grad det er mulig, får følge med hverandre på hjemveien. Det må vurderes om foreldre/foresatte bør kontaktes for henting av elever som spesielt trenger det.

Samme dag

MØTE MELLOM ANSATTE OG TILGJENGELIG PPT-PERSONELL OG HELSEPERSONELL

Rektor sammenkaller til møte mellom skolens ansatte, PPT- personell og helsepersonell for informasjon og for å drøfte og tilrettelegge oppfølgingstiltak i samsvar med ulykkens omfang og karakter:

- Vektlegge at elever får snakke ut om det de har opplevd, og i tråd med dette innby til kontakt med hjem og skole.
- I den grad det er mulig, skal det legges til rette for at elevene og evt. foreldre kan samles i språkgrupper.
- Rektor samler tilgjengelige, aktuelle to-språklige lærere som bistår med informasjon til og samtale med elevene og evt. foreldrene dersom det er behov for møte senere på dagen/kvelden. Vurderes på bakgrunn av ulykkens omfang og karakter.

Ved død, skal praktiske tiltak i forbindelse med begravelse drøftes.

TELEFONER

Ambulanse 113

Brann 110

Politi 112

Når hjelpen kan vente litt:

Legevakt 116 117 (38 07 69 00)

Sykehus/sentralbord 03738 (906 10 600)

Akutt-mottak 03738 (906 10 600)

Helsesykepleier 912 45 781

PPT 38 07 52 20

TELEFON TIL SKOLENS LEDELSE

Rektor Kirsten Lønn Foss 38 10 78 91 98676576

Inspektør Inger Lise S. Velazco 38 10 78 92 90594444

Inspektør Hilde Seim Olimstad 38 10 78 93 97082778

Sosiallærer Torhild Håland 38 10 78 96

Sentralbord Mottaksskolen 38 10 78 90 / 48241684

Ved ulykke i skoletid, - kontakt med hjemmet

- * **Rektor** innhenter og verifiserer informasjon før han kontakter hjemmet.
- * **Representant** fra skolen besøker den skadde, hvis mulig.
- * **Representant** fra skolen besøker hjemmet.
- * **Rektor / ev. ansvarlig lærer** opprettholder kontakt med hjemmet og den skadde.
- * **Rektor** informerer de ansatte og gruppa eleven/-e hører til.

* * * * *

**VÆR FORBEREDT PÅ AT MYE MÅ TAS PÅ SPARKET.
PSYKISK BEREDSKAP ER VIKTIG. ALLE KAN TRENGE STØTTE.**
Vis tilstedeværelse ved å sitte ned.

Møte

- med elever, foreldre, ansatte og aktuelle samarbeidspartnere

Rektor innkaller til møtet. Fordeler ansvar.

Foreldre og elever innkalles fortrinnsvis over telefon ved hjelp av to-språklig lærer og/eller tolk.

Møtet avholdes **iht. plan** laget på samlingen med ansatte og samarbeidspartnere tidligere på ulykkes-dagen.

* * * * *

Ulykke utenom skoletid

Rektor innhenter og verifiserer informasjon.

- Informerer personalet.

Kontaktlærere informerer sine grupper om det inntrufne.

Den skadde elevens kontaktlærer opprettholder kontakt med den skadde og familien.

Media – ulykke og død

REKTOR

- ER SKOLENS KONTAKTPERSON I FORHOLD TIL MEDIA.

INGEN UTTALER SEG TIL MEDIA, UTEN TILLATELSE GITT AV REKTOR.

SORGARBEID BLANT ELEVENE, VED DØD. På skole / utenom skole

A - PLANLEGGINGSMØTE.

Rektor innkaller og fordeler ansvar:

1. Lage opplegg for neste skoledag. Skolens markering av det inntrufne.
Velge rom. Sjekke lydanlegg/aktuell musikk/hvit duk på bord og stearinlys.
2. Kontakte presten i Lund kirke. Det vurderes om andre aktuelle trossamfunn skal kontaktes.
3. Plan for hva som gjøres i gruppa til den avdøde. Arbeidsfordeling.
(Jfr «20 BUD FOR RIKTIG OMSORG VED SORG»).
4. Hva gjøres med de elevene som kjenner avdøde på tvers av gruppe-grensene.
5. Skaffe til veie informasjon rundt dødsfallet som vil være viktig å videreformidle til elevene.
6. Ha tolker til aktuelle språk-grupper.
7. Understreke: Vise pressen til rektor. (kun rektor svarer dem).
8. Samarbeid med andre ressurspersoner.
9. Kontakt med de pårørende.
10. Informasjon til hjemmene om det inntrufne.
11. Det vurderes om det bør avholdes foreldremøte.

B - FØRSTE SKOLEDAG ETTER DØDSFALL

Fellessamling for hele skolen.

Flagging på halv stang kl.0800

- Ansvarlig lærer informerer sin gruppe på forhånd om hva som skal skje på felles samlingen, og hvordan vi opptrer på en slik samling
- Rektor leder
- Egnert musikk. Bord med hvit duk og lys*
- Minnetale
- Konkret informasjon.

Ved samarbeid med presten i Lund kirke:

- Sang / musikk.
- Tale/ord til ettertanke og trøst.
- Tilbud om samtaler

* Eske på rektors kontor:

Det ligger en eske/koffert med utstyr for samling/ minnestund inneholdende:

Duk, lysestaker, lys, vase, fyrstikker, ark med forslag til program, ferdigtrykte sanger, cd med rolig musikk til bruk på samlingen

C - SAMLING PÅ TVERS AV GRUPPENE. (Mindre gruppe)

-for gruppa til den forulykkede og andre elevener som stod den forulykkede nær.
Se «20 bud for riktig omsorg ved sorg,»

- SAMTALE
- TID TIL SPØRSMÅL
- FØLELSERREAKSJONER
- INFORMASJON
- OM ULIKE MÅTER Å VISE SORG PÅ I ULIKE KULTURER
- RESPEKT
- ÅPENHET - SNAKKE OM DET SOM HAR HENDT
- SAMHOLD, VENNSKAP
- SAMTALE OM SKOLEDAGEN(E) VIDERE
- EVT. SAMTALE OM BEGRAVELSEDAGEN

D - SAMLING I AVDØDES GRUPPE.

- SITTE I RING
- SAMTALE- tid til å fortelle – hva skjedde? Spørsmål. Gode minner.
- FØLELSERREAKSJONER
- TEGNE, SKRIVE
- DEN TOMME PULTEN, -BLOMSTER, LYS
- TID TIL STILLHET / EV.MED MUSIKK

-Styre opplegget slik at naturlige reaksjoner får utløp, men forhindre smittende «følelsesbølge».

Ved behov: Gi mulighet for at elevene får være sammen etter at skoledagen er slutt.

HUSK: Gi særskilt oppfølging og støtte til forulykkedes søsken blant elevene.
(Sosiallærers ansvar.)

E - DE NESTE DAGENE MED GRUPPA

Den tomme pulten.
Fortsatt tid til sorg-bearbeiding
Tema som ulykken aktualiserer
Forberedelse til deltakelse i begravelsen.

II. SORGARBEID VED DØDSULYKKE I SKOLETIDEN.

- Følg prosedyren beskrevet på side 1 og 2 i planen.
- Tilpass plan beskrevet over for "Sorgarbeid etter dødsulykke blant elevene utenom skoletid.

Minnestund - død

Forberedelse

Rektor: Spør pårørende om de ønsker minnestunden. Tar imot ønsker om hvordan.

Forbereder tale (Se forslag til momenter under)

Inspektør lager program: 30-45 min

- Forberede minnestundprogrammet. Samtale med aktører. Øve med dem.
- Besøke foreldre/foresatte – hva ønsker de?
- Få tak i levende musikk, hvis mulig. Alternativt: CD
CD- Adagio av Albinoni (fløyte), lys, dikt, duk.
- Vurdere i samtale med foreldre: Bilde av den døde.
- Rektor eller inspektør leder minnestunden

Rektor fordeler arbeid:

- Rom stort nok til de som kommer, fortrinnsvis kulturrom – eventuelt KSS aula
 - Bord dekkes m/ duk og stearinlys. Vurdere mange lys. Eventuelt bilde av NN.
 - Kontor ordne blomster og gave (kunstfigur/bilde)
 - Sjekke lydanlegg; at mic og CD fungerer. Sette lærer til å styre anlegg under program.
 - Hjelpe/lede folk på plass i forkant av minnestunden. Være der for dem.
-
- Flagg på **halv** stang

Programforslag minnestund

Innledning: lav rolig musikk når de kommer inn i rommet.
(Fløyte: Adagio, Albinoni)

- Sang eller instrumentalt ved elev.
- Dikt (bruke et av de forberedte eller et annet.) Ved elev.
- "Velkommen til minnestund", ved inspektør
- Ord fra en fra skolen som stod den døde nær; - medelev, lærer...
- Rektor holder tale.
- Ordet fritt: Personlig hilsen, bilder på skjerm, sang eller lignende.
- 1 minutts stillhet.
- Familieinnslag, - om de ønsker.

Avslutning: Sang/melodi (kan godt være samme som innledningen)

Husk: Sorg er viktig, og den tar tid. Det gjelder alle aldre.

Forslag:

Momenter til rektors tale ved minnestund:

- **Sammen i sorgen**
Mottaksskolen er preget av sorg på grunn av ...NN's... død. Mye synlig viser oss det, - flagg, lys, bilder, medmennesker i sorg og samling til denne minnestunden. Vi er sammen i sorgen.
- **Familien**
Vi tenker spesielt på dere i familien. Vi vil gjerne være sammen med dere her. Minnes, sammen med dere, noe av det ...NN... var for oss.
- **Historikk**
...NN..har gått på Mottaksskolen siden... Før det kom NN fra ...
 - Kjennetegn/gode sider/interesser - ...
 - Kontaktlærer sier - ...
 - Medelever sier - ...
 - Spesiell gode hendelse på skolen - ...
- Så mange **drømmer brister** for venner og familie.
 - ønske om glade samvær og gode samtaler.
 - planer for framtidenLivet var tenkt så mye lenger, så ble det ikke slik. Føles meningsløst. Og vi på Mottaksskolen står med tomme hender sammen med dere i familien, og har ikke noe mer enn samvær å gi.
- **Ta vare på de gode minnene.**
 - samtalene og leken i friminuttene

- situasjonene i klasserommet/gymtimen
- praten på hjemvei etter skoletid
- lekkesamarbeid
- Dere som hadde det **nære** vennskapet; Dere eier det hele livet. Vennskapet dør aldri. Kjærligheten dør aldri.
- Jeg vil gi dere et **synlig minne fra skolen**, fordi vi er takknemlige for at NN var en del av vår elevflokk. På vegne av ansatte og elevflokken ved Mottaksskolen: Vi kondolerer.
 - en gave (eks: en kunstfigur/bilde) gis foreldre/foresatte.
 - klem
- Oppfordre elevene til å **være klok i kommunikasjon** på nett og mobil. Der står bare ord, uten varme blikk bak.

Tanker om god omsorg ved død

Den internasjonale krybbedødforeningen har utarbeidet noen punkter for god omsorg. Det kreves ikke overmennesker for å være til hjelp, bare et medmenneske.

1. Sorgarbeid er en normal og nødvendig prosess.
2. Du skal være sammen med de sørgende, - ikke løse problemene deres.
3. Anerkjenn andres smerte. Ikke forsøk å fjerne smerten.
4. Du skal lytte til hva de sørgende forteller deg. La dem få gjenta seg selv, - igjen og igjen.
5. Ingen sorg er riktig eller gal. Aksepter forskjellig måte å uttrykke sorgen.
6. Ikke trøst på en slik måte at du gjør tapet mindre. Den sørgende har lidd et tap.
7. Ingen skal oppleve at de må forklare sine følelser
8. Hvorfor-spørsmål kan ventes med, til første sorgtid er over.
9. Prøv å oppmuntre de som er sammen i sorgen til å dele sin opplevelse med hverandre.
10. Skyldfølelse og sinne kan være ekte. Du må ikke hindre noen i å uttrykke dette.
11. Hjelp den sørgende til å innse at den døde aldri kommer tilbake.
12. Gi tid – tid – tid til å sørge.
13. La den sørgende ta vare på sine minner. Virkelige forhold gir virkelige minner.
14. Barn har like virkelig sorg som voksne, og trenger like lang tid og like seriøs samtale.
15. Mange av dem som gir spontan og intens omsorg forsvinner fort. Da må noen slitere være der videre!
16. Ikke la avvising hindre deg i å komme tilbake med nye tilbud om hjelp. Du skal oppmuntre de sørgende til å leve og elske igjen, ... men først når de føler seg rede. Kanskje de er klar for hjelp noen uker senere.

Forslag musikk: Youtube MED FILM / ALTERNATIV SPOTIFY

Bjørn Eidsvåg Eg ser

<http://www.youtube.com/watch?v=FjvAOqDRF9k&feature=related>

Sigvart Dagsland Alt eg såg

<http://www.youtube.com/watch?v=KmR0cYgmlI0&feature=related>

Mitt lille land Maria Mena (original – Ole Paus)

<http://www.youtube.com/watch?v=UyVg5dG5Hh8&feature=related>

Nordahl Grieg Til ungdommen

<http://www.youtube.com/watch?v=UHbLrZpFe6I&feature=related>

Gary Moore Still got the blues

http://www.youtube.com/watch?v=4O_YMLDvvnw

Eva Cassidy Fields of gold

<http://www.youtube.com/watch?v=3kvWClaJKd8&feature=related>

Eva Cassidy Somewhere over the rainbow

<http://www.youtube.com/watch?v=ccCnL8hArW8&feature=related>

Thijs Van Leer Introspection Fløyte/sang med Letty De Jong

<http://www.youtube.com/watch?v=jJ55-v2LbmU&feature=related>

Sarah Brightman sings DIA DEL AGUA/water day

<http://www.youtube.com/watch?v=Ge73ajtFV5Q&feature=fvsr>

Enya

<http://www.youtube.com/watch?v=oiFTXckh0zU&feature=related>

Bach

Air

<http://www.youtube.com/watch?v=ztN8G8gLADw&feature=related>

Bach

Diverse rolig

<http://www.youtube.com/watch?v=3kvWClaJKd8&feature=related>

Ave Maria

<http://www.youtube.com/watch?v=bwsphqSvL1k&feature=related>

Albinoni

Adagio

<http://www.youtube.com/watch?v=spBOZa87xIY&feature=related>

Albinoni

Adagio v/ Lara Fabian

<http://www.youtube.com/watch?v=XJbcHIW8ovY&feature=related>

Tchaikovsky

<http://www.youtube.com/watch?v=7PtIHBCuR-Q&feature=related>

Revidert 01.09.2024